
09/11 STYRESAK – ORIENTERINGER OM DRIFTEN

Går til

Styrets medlemmer

Styremøte

20 januar 2011

Saksbehandler

Morten Westvik, Arild Johannessen, Per Grimsgård, Agnete Kjellin, Agnete Kjellin og Sylvi Sørensen

Saksfremlegg

Nedenunder følger en orientering om større pågående prosjekter og tiltak ved flere avdelinger i museet til styrets orientering. Dette gjelder:

1. Krambua i Flekkefjord
2. Nordberg fort – driftsavtale
3. Andorsengården
4. Ikke bare plast

1. Krambua

Krambua er en to etasjers tømmerbygning på om lag 65m². Bygningen er todelt, en seksjon med tømmerkjerne og en med reisverk. På museets område er det planer om å sette opp delen med tømmerkjerne. Denne seksjonen på ca 40 m² og er todelt, hvor det ene rommet er tenkt innredet som krambu(resepsjon) og den andre delen som en enkel museumskafe.

Sak:

Fylkeskonservatoren i Vest-Agder har foretatt forsvarlig oppmåling og dokumentasjon.

Fylkeskonservatoren påtok seg noe av kostnadene ved demontering og flytting.

Kulturhistorisk egenverdi

- ”Bygningen representerer en av de eldste bevarte kramboder i vårt land og har således en høy vernestatus hos fylkeskonservatoren” (Fylkeskonservatoren i brev til Flekkefjord kommune 6/10-1997).

- Krambua er et monument over:

A: Virksomheten i Øvrebyen. Det gamle handelssenteret i Flekkefjord. Her foregikk bondehandelen. En vesentlig del av handelen i Flekkefjord var handelen med bøndene som kom fra innlandet og ned til Flekkefjord for å bytte sine varer.

Krambua vil ligge ned mot Grisefjorden og kulturhistorisk illustrere den gamle sentrumsstrukturen i Flekkefjord. Den vil bli satt opp tilnærmet likt sitt opprinnelige miljø. I det vi i dag har som finstue i den gamle museumsbygningen var det på 1800-tallet krambuvirksomhet.

B: Sildetida fra 1826-37. Krambua ble bygd i denne perioden. Handelsbua belyser hvordan oppsvinget i fisket førte til annen næringsvirksomhet.

C: Handelsstandens virksomhet. I den gamle krambua ble det solgt alle slags varer. Bua var et møtested for byfolk og for folk fra opplandet. Krambua vil således fremstå som et viktig kulturminne som viser oss en viktig del av byens vekst- og eksistensgrunnlag.

Verdi for museet

- Museet mangler mottak(resepsjon) for besøkende. Nå fungerer gangen i den gamle museumsbygningen som sted for utdeling av brosjyrer og salg av billetter, noe som virker forstyrrende inn på atmosfæren. I tillegg er den svært trang.
- Utgangspunkt for pedagogisk opplegg for skoleklasser: hvordan fungerte handelen for hundre år siden, endringer i forholdet til penger og ting osv.
- Gi museet en god mulighet til å øke egeninntjeningen.
- Krambua vil vitalisere hele området og gi museet utvidete muligheter både innen formidling og aktiviteter.

Status:

Stangorli Bygg A/S vil stå som ansvarlig for gjenreisningen. I juni 2010 ble krambuprojektet startet med oppføring av kjeller/fundament. Arbeidet ble stanset da Utvalg for Samfunn hadde innvendinger ang. materialbruken. Flekkefjord kommune ved saksbehandler redegjorde da hva

som var intensjonen og i slutten av september ble klarsignal til å fortsette gitt. Oppstart med reising av selve bygningen vil da begynne våren 2011.

Noe nytt kostnadsoverslag er ikke pr. dato utarbeidet. I 2003 ble det utarbeidet et kostnadsoverslag pålydende kr. 383 000. Med bakgrunn i økningen av kostnadene vedr. grunnmuren vil kostnaden ligge rundt kr.600 000. Flekkefjord Museum hadde oppsparte midler som står disponibelt til prosjektet, i tillegg har Flekkefjord Sparebank gitt tilsagn om kr. 75 000 til dette prosjektet. Totalt er det om lag 350 000 på fond i Flekkefjord kommune.

2. Nordberg Fort –overtakelse av driftsansvar

I 2010 overtok Vest-Agder fylkeskommune ansvaret for driften i nybygget på Nordberg Fort. Dette hadde sin bakgrunn i problematikken omkring Momsrefusjon på fylkeskommunens investeringer. Det ble ansatt en person i full stilling som Drifts- /Formidlingsleder. Hun har sagt opp sin stilling.

Skatt Sør og Fylkesrevisjonen har nå endret oppfatning av regelverket knyttet til momsrefusjon, og godkjent at Vest-Agder-museet kan drive aktiviteten i nybygget for Vest-Agder fylkeskommune. For denne tjenesten vil museet motta kr. 400 000,-. Fylkeskommunen stiller krav om at museet skal være gratis for publikum. Forhandlinger om driftsavtalen er innledet, og overtakelse er satt til 1. februar d.å.

Farsund kommune har gått inn med kr. 90 000,- fom. 2011 til formidlingsstilling på Nordberg Fort.

I tillegg til lønnstilskudd fra fylkeskommunen vil museet igjen kunne beholde overskuddet av café-/ museumsbutikk-driften.

Museet ønsker snarest å utlyse en kombinert stilling i inntil 100% som både kan ivareta publikumstilbudet/ cafédriften, men også gi et godt tilbud til skolene i skuldersesongen. Målet er at ny person kan være på plass allerede før sommersesongen.

Dersom stillingen skal kunne være fast, må avdelingens driftsrammer økes noe i fra 2012.

3. Framtidig bruk av Andorsengården

Utdrag av plan for Mandal kommune og VAM Mandal

I 2012 flytter biblioteket ut fra Andorsengården og inn i det nye kulturhuset. Andorsengården herunder menes hovedbygningen, økonomibygningen, biblioteket og hagen, eies av Mandal kommune, men driftes av Vest-Agder-museet IKS. I henhold til den testamentariske gaven, som Andorsengården er, framgår det av testamentet at bygget skal inneholde blant annet museum. Arbeidet som nå er satt i gang, er basert på dette og helt i tråd med testamentets ånd og intensjoner. Utviklingen er basert på nasjonale føringer, som igjen forvaltes av Vest-Agder-museet. Med dette får vi et utvidet areal der vi blant annet kan vise fram mer av de lagrede kunstkattene våre.

1.1. Prosjektgruppas mandat og sammensetning

Mandat:

1. Avklare framtidig bruk av Andorsengården i forhold til gavebrevet fra Magda Salvesen til Mandal kommune i 1953 der det bl a heter at Andorsengården: ” for all tid skal anvendes til utlånsbibliotek og museum til bruk for byen”.
2. Avklare framtidig bruk i forhold til driftsselskapet Vest-Agder museet IKS
3. Avklare eventuelle behov for ombygginger og utbedringer knyttet til de museumsfaglige ønskene både på kort og lengre sikt. Dette omfatter opplevelsesmessig og oppbevaringsmessige behov.
4. Avklare eventuelle ombygginger i forhold til gjeldende bygningslov med tilrettelegging for alle.
5. Avklare omfanget av eventuelle utbedringer og ombygginger i forhold til helt nødvendige tiltak og mer langsiktige tiltak.
6. Avklare om eventuelle brann- og sikringstiltak skal prioriteres eller tas parallelt med øvrige tiltak.
7. Legge fram forslag om fremtidig bruk i forhold til eierens og mulige

samarbeidspartneres ønsker og behov knyttet til hele eller deler av bygningen.

8. Avklare de økonomiske drifts- og investeringsrammer på kort og lengre sikt. Forslag til finansiering av investeringstiltak.
9. Utarbeide framdriftsplan for prosjekt Andorsengården.

Mål: Resultatet av plangruppens arbeid skal danne grunnlag for behandling og vedtak i Mandal bystyre.

Arbeidet er igangsatt etter initiativ fra Mandal kommune. Plangruppen består av:

1. Tore Askildsen, varaordfører
2. Arne Wilhelmsen, enhetsleder for bygg og eiendom
3. Jon Røklund, enhetsleder for kultur
4. Unni Fredrikke Hald, Byselskapet
5. Thor Gunnar Hansen, konservator Vest-Agder-museet Mandal
6. Sylvi Sørensen, Avdelingsleder Vest-Agder-museet Sjølingstad Uldvarefabrik og Mandal

4.2 Formidling i Andorsengården – et åpent museum

- Med et større areal, åpner det seg flere muligheter: vise fram mer av malerisamlingen
- Mer åpent museum, for eksempel helgeåpent og utover skuldersongene, avhenger av bemanninga, som pr. dato er formidlingsleder i 20 %.
- Formidlinga må sees i sammenheng med formidlingsplanen.
- Det er ønske om at museet kan være en åpen møteplass for byens befolkning utover den ordinære turistsesongen.
- kafetilbud på bygget, kan dette nyttes i sammenhenger som barseltreff og lignende, samt museumsbutikk.

4.3 Forskning i Andorsengården

Det utvidede arealet vil også medføre muligheter i form av lesesal og et sted for innhenting av informasjon av aktualiteter og historie.

Studenter fra UIA bør også kunne knyttes til eventuelle utredninger her.

4.5 Innsamling og utviklingen i Mandal

- Museet i Mandal har fått ansvar for ei samling av maskiner og utstyr fra Mandals Motorfabrik A/S ved et innsamlings- og dokumentasjonsprosjekt betalt av Vest-Agder fylkeskommune..

- opplevelsesbasert reiseliv i området.
- VAM Mandal vil ha fortsatt fokus på de kjente kunstnerne

4. Forholdet til andre institusjoner/bygninger og arealer i området

- ”Mandals barneplass”
- Adolph Tidemands barndomshjem, ”Tidemandgården
- Mandal kunstforening
- Kulturhuset

VAM Mandal har gode muligheter til samarbeid med andre kulturelle og turistorienterte virksomheter i nærområdet

6.1 Sikkerhet

Vi jobber med brann og tyveri delen.

6.2 Antikvariske utfordringer

Andorsengården er fredet utvendig og innvendig. Det betyr i praksis at hele eiendommen betraktes som fredet.

6.3 Arealdisponering og tilgjengelighet

Det er laget fire forslag til heisløsninger for å sikre best mulig tilgjengelighet i Andorsengårdens økonomibygning. Her foreligger heisplaner.

- Vår 2011 Prosjektering og kostnadsberegninger
- Høst 2011 Søknader om tilskudd sendes
- Vår 2012 Fullfinansiering og anbudsrunder
- Høst 2012 Gjennomføring av heisløsning og universell tilrettelegging sammen med hovedvedlikehold
- Vår 2013 Gjennomføring av sikringstiltak
- Høst 2013 Innflytting
- Vår 2014 Forberede og montere utstillinger
- Sommer 2014 Åpning med nye utstillinger og aktiviteter

Andre utviklingstrinn settes i gang på tilsvarende måte umiddelbart etter gjennomføringa av første trinn.

4. Kr 235 000 til finansiering av prosjektet – Ikke bare plast- 2011

Finansiering av plastbåtutstilling Nodeviga sommeren 2011 og regatta/museumsdag 18.juni 2011

Viser til tidligere vedtak i styret om bruk av kr 235.000,- av disposisjonsfondet.

Prosjektets søknad til ABM-utvikling ble avslått, derfor ber prosjektet om å få benytte midlene fra disposisjonsfondet.

Plastbåtprosjektet er i 2011 delt inn i to prosjekter:

Vedlagt følger en kort beskrivelse prosjektet og hvordan midlene er tenkt benyttet.

1) Utstilling Nodeviga

Ved å ta i bruk Nodeviga som utstillingsareal/profilering mener vi at den positive publikumseffekten et slikt tiltak vil generer, vil være en viktig brikke i den opinionsdanningen VAM bør igangsette i forhold til bruk av Odderøya som museumsområde. Utstillingen i Nodeviga vil også være en unik mulighet for VAM til å nå et publikum som museet ellers ikke

Utstillingen vil være åpen for allmennheten hele døgnet i sommermånedene. Vi ønsker å få til et samarbeid med private eiere av klassiske plastbåter for å vise et bredt spekter av båter, i tillegg til museets egne båter.

Båtene skal ligge til kai i Nodeviga. Det må i den forbindelse bygges opp nye fortøyningsløsninger som skal tjene utstillingen samt en takkonstruksjon som gjør det mulig for båtene å ligge til kai uten kalesje. Småbåtutvalget i Kristiansand har sagt seg positive til å fristille ca 30 meter bryggeplass, mot en leie på kr 50.000,- for 2011. Dette vil være et engangsbeløp for inneværende år.

Kostnader med båtplassleie, fortøyningsløsninger og takkonstruksjoner er estimert til kr 189.200,- .

Utgifter:		Merknad
Båtplassleie KK	kr 50 000,00	Leie 2011 (deretter gratis)
teltkonstruksjon	kr 80 000,00	Viktig å vise båtene uten kalesje
transport/utløft	kr 10 000,00	
Møringer	kr 10 000,00	
annonser	kr 10 000,00	Åpningsarr (= 3 små annonser)
banner	kr 2 000,00	Materialkostnader
Sikring/fortøying	kr 10 000,00	
10 % diverse	kr 17 200,00	
Totalsum	kr 189 200,00	

2) Museumsdag / regatta

Lørdag 18. juni 2011 vil fellesarrangementet Den store museumsdagen / Regatta gå av stabelen.

I år vil arrangementet være i området ved Tresse / Christiansholm Festning. Regatta for klassiske veteranbåter vil være en sentral del av dette arrangementet.

VAM mener denne type breddearrangement har et stort publikums potensial. Målet er at dette kan være starten på et årlig arrangement, jf Risør Trebåtfestival.

Erfaring fra tidligere museumsdager er at dette er en type arrangement som når nye publikumsgrupper, og vi tror at med årets arrangement som også inkluderer regatta, vil vi kunne nå enda bredere ut, samtidig som arrangementet vil være svært synlig i byen.

Kostnader til regattadelen av museumsdagen er estimert til kr 45.800,-.

Opp/ ned rigging av museumsdag/regatta	kr	3 000,00	
Annonser	kr	10 000,00	
Plakater/banner	kr	2 000,00	Materialkostnader
Premier	kr	5 000,00	
Bespising	kr	5 500,00	forpleining til vammere, frivillige og deltakere
Bøyer/moring/tau	kr	2 500,00	
Følgebåter drivstoff	kr	1 237,00	
PA-anlegg leie	kr	1 900,00	kommentere regatta
Eksterne tjenester	kr	2 500,00	
10 % diverse	kr	4 163,00	
Totalsum	kr	45 800,00	

Forslag til vedtak:

Saken tas til orientering

Vedlegg

Vest-Agder-museet IKS

www.vestagdermuseet.no

